

75 ÉVES

I.

DOHOS LÁSZLÓ NYUGÁLLOMÁNYÚ EZREDES, A MH LISZT FERENC-DÍJAS FŐKARMESTERE, A DEBRECENI EGYETEM ZENEMŰVÉSZETI INTÉZETÉNEK EGYKORI TANÁRA¹

A magas beosztású főzeneigazgatói, későbbiekben főkarmesteri beosztást először 1920-ban vezette be a Magyar Királyi Honvédség azzal a céllal, hogy a katonazenekarok szolgálati tevékenységét és szakmai munkáját egy felelős szaktekintélyen keresztül koordinálja és irányítsa az irányadó szabályzatok alapján. A következőkben Dohos László nyugállományú ezredes, Liszt Ferenc-díjas főkarmester munkásságát mutatja be Sárosi Péter százados írása.

A katonazene elmúlt közel százéves főzeneigazgatói-főkarmesteri pozíciója az eltérő társadalmi berendezkedésben nagyon izgalmas és felelősségteljes beosztás volt, hiszen minden döntés meghatározza a jövő katonazenei nemzedék megítélését, helyét és szerepét a hadseregben. Dohos László ezredes, főkarmester szakmai életútja egyszerre volt könnyű és nehéz, hiszen látszólag egy jól működő katonazenei szakközeget vett át elődjétől, noha neki kellett felvállalni, hogy a korabeli szakmai attitűdöt és berögzüléseket szembesítse a XXI. század kihívásaival.

¹ Az írás szerzője: Sárosi Péter őrnagy, a MH Központi Zenekar karmestere, a Solti György AMI tanára, a [Fricsay Richárd Katonazenei Hagyományörző Egyesület alapító elnöke](#)

Dohos László 1948. augusztus 1-én született a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Búdszentmihályon (ma Tiszavasvári). Szüleit korán elvesztette, így rokonai nevelték fel és tanították a helyi általános iskolában. Zenei tanulmányait is itt kezdte el szárnykürt hangszeren úgy, hogy csak minimális tanári útmutatás mellett saját magát képezve került be a tiszavasvári úttörőzenekarba. Az ifjú tehetséges muzsikusra hamar felfigyelnek és mentorai zenei pályát javasolják neki továbbtanulásnak. A zenei pályaválasztás kiszemelt iskolája az akkoriban frissen alapított Magyar Néphadsereg Zenész Tiszthelyettes-képző Szakközépiskolája lett, ahova 1962-ben sikeresen felvételt nyert. Harsona tanszakon kezdte meg középfokú zenei tanulmányait, tanárai Koppány Csaba a Postás Zenekar, majd később Steiner Ferenc az Operaház harsonásai voltak. A zenenövendék-iskola tanári kara kiváló pedagógiai háttérrel nyújtott az ifjú muzsikuszakmai fejlődéséhez. Kamarazene területén érte el legnagyobb sikereit, amikor évfolyamtársaival egy rézfúvós szextett kísérettel megnyerték az akkori „Ki-Mit-Tud?” országos kulturális és művészeti vetélkedőt – 1965-ben Szabó László irányítása mellett.

A növendék Dohos Lászlóra már itt felfigyeltek tanárai, egyrészt kivételes alkata miatt (magas, jó kiállítású fiatalember), másrészt egyedülálló szolfézs-zeneelméleti műveltsége miatt, amelyet pályafutásának későbbi időszakában is remekül tudott hasznosítani. 1966-ban sikeres szakérettségivel fejezte be középfokú zenei tanulmányait és került őrmesterként első katonazenészi beosztásába a székesfehérvári Helyőrségi Zenekarba, mint harsonás és tenorkürtös. A tehetséges és agilis muzsikusra – aki jól átlátta zenekarának szervezeti és művészeti munkáját – hamar felfigyeltek előjárói, így 1973-ban kinevezték az együttes zenekarvezetőjének (tamburmajorjának). Zenekarvezetői munkája során jól kitanulta a karmesteri díszbot szabályos használatát, aktívan vett részt és irányította a zenekar művészeti munkáját; nevéhez számos sikeres koncertprogram kötődött. Fontosnak tartotta a zenekart alkotó zenész kollektíva zenei és szakmai műveltségének fejlesztését, valamint a munka- és baráti kapcsolatok erősítését.

A tehetséges zenészre, zenekarvezetőre az akkori főkarmester Auth Henrik ezredes is felfigyelt; így emelték ki, hogy felsőfokú zenei tanulmányait a híres Moszkvai Csajkovszkij Zeneakadémia katona-karmesteri fakultásán végezhesse 1977-ben. Az ötéves honvédségi ösztöndíjas képzés alatt kiváló tanároktól sajátította el a vezénylési alapokat. Zenekari vezénylés tanára Avrelij Georgevics Migaluk, harsona tanára Azat Mrkticsevics Szedrakjan volt: az itt átélt szakmai élmények alapján egy életre eljegyezte magát a katona karmesteri hivatással.

1983-ban a sikeres diploma kézbevételét követően Dohos László volt a legmagasabb végzettségű magyar katona-karmester, így előjárói nagyon számítottak munkájára: egyből az ország legnagyobb létszámú együttese, a Központi Zenekar vezető karmesterének nevezték ki. Két év sikeres karmesteri munka után a nyugdíjba vonuló Auth Henrik ezredes, főkarmester benne látta meg a következő új és modern főkarmesteri korszak eljövételét, így 1985-ben hivatalosan is főkarmesteri kinevezést kapott.

Főkarmesteri tevékenységének első tíz évében igyekezett megfelelni és választ adni az akkor legfeszítőbb problémára, hogy a katonazene felsőfokú képzését és a katonazenekarok művészi színvonalának emelkedését ki kell dolgozni. Ehhez kapott segítséget régi barátjától Kovács László (1944-2013) egri karmestertől, aki mindenben a segítségére volt. Közös munkájuk gyümölcse volt a honvédség felsőfokú zenei képzésének beindítása Miskolcon, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán. Mindeközben katonakarmester kollégájával, Marosi Lászlóval közösen indították el a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán a fúvóskarnagy képzést 1988-ban. A zenekarok szakmai munkájának kapcsán konkrét elképzelése és elvárása volt, hogy az együttesek csak alapos és színvonalas zenekari próbákkal lehetnek képesek a megfelelő szakmai fejlődésre. Ezt elvárta az ország összes katonazenekarától és karmesterétől is.

Elődjének jó kapcsolatait kihasználva nagy lelkesedéssel fordult a 80-as évek végétől a kortárs magyar zeneszerzők irányába: személyes jó barátságot ápolt Balázs Árpád, Hidas Frigyes, Bogár István zeneszerzőkkel, akik a Magyar Néphadsereg házi szerzői is voltak és sorra írták műveiket a Központi zenekar számára. Nevéhez számos magyarországi katonazenekari fesztivál szervezése kötődik. Legnehezebb vezetői korszaka a rendszerváltás utáni hadsereg átalakításokkal jött el, amikor számos zenekart kellett megszüntetnie, vagy átszerveznie más helyőrségekbe, szembesülve a törékeny emberi sorsokkal és élethelyzetekkel. Kivételes pedagógiai érzékében bízva mindig hitt abban, hogy a professzionális katonazene előszobája az amatőr fúvósmozgalom, amelyet mindvégig hűen támogatott, mint a Fúvószenei Szövetség elnöke 1998- 2015 között. Mindezek mellett mindig volt ideje, hogy új zenekari hangszerelésekkel lépje meg a magyar katonazenei szakmát.

Dohos László

E kivételes zenei és vezetői életpályát 1995-ben magas zenei kitüntetéssel, a Liszt Ferenc-díjjal honorálták. 2005-ös nyugdíjba vonulásával nem tört meg a zene iránti alázat és tenni akarás, hiszen a Debreceni Egyetem Zeneművészeti kar felkérésére docensként kezdett el fúvós-karmesteri vezénylés technikát tanítani. Sikeres pedagógiai módszerét és tevékenységét a Magyar Honvédség katonazenekarainak karmesterei bizonyítják, akik nála szereztek mesterdiplomát.

Dohos László kitüntetéseiből:

- 1976 – Szocialista Kultúráért
- 1995 – Liszt Ferenc-díj
- 1997 – Tiszavasvári díszpolgára
- 2005 – Ezüst karmesteri pálca
- 2005 – Honvédelmi miniszter díszkardja
- 2009 – Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje
- 2017 – Egressy Béni-díj

Vezényel: Dohos László, az MH főkarmestere

Kéler Béla (1820-1882): Katonaélet

<https://www.youtube.com/watch?v=0memxMuMpoi> (9:18)

Magyar Honvédség Központi Zenekar felvétele, 2004.

[Szent, szent, szent, nagy a mi Istenünk! | Advent Rézfúvós Zenekar \(1:25\)](#)

[Őrbottyán – karácsonyi falunap | Advent Rézfúvós Zenekar \(1:37\)](#)

[70/ 50 koncert " Előttem az elődöm" \(1:11:29\)](#)

II. Huszár Lajos

[Huszár Lajos | zeneszerző - Akadémikusok](#)

[A zene költője – Portréfilm Huszár Lajos zeneszerzőről \(előzetes\) \(4:37\)](#)

[Huszár Lajos: Alföldi Varázsénekek \(Magical Chants from Lowland\) op.34 \(22:21\)](#)

Dalciklus Polner Zoltán verseire

Meláth Andrea – mezzoszoprán, Réti Balázs – zongora

00:00 I. Csecsemőrontás 04:40 II. Tréfás 07:39 III. Legényfogó 14:05 IV. Javasasszony
16:41 V. Gyereksírató

[Huszár Lajos: Álom-töredékek, \(Dream-fragments\) op. 37/b \(6:48\)](#)

Dratsay Ákos - fuvola

[Huszár Lajos: Cherubinische Gesänge, dalciklus Angelus Silesius verseire op.42 \(13:42\)](#)

[Huszár Lajos: Sanctus op. 46 \(10:22\)](#)

Benedekfi István - zongora (piano)

(Budapest, 2018.11.18.)

[Huszár Lajos: Három darab kínai témákra \(Three pieces on chinese themes\) \(14:24\)](#)

Karasszon Eszter – gordonka, Homor Zsuzsanna – zongora

00:00 I. Piros liliomok; 06:23 II. Scherzo Jünnanból; 10:00 III. Tibeti szerelemi dal

[Huszár Lajos: Chamber Concerto for Cello and 17 Strings Sin Katalin cello \(16:21\)](#)

Sin Katalin cello, Weiner Chamber Orchestra, dir.: Weninger Richárd

(1993. Budapest, Pesti Vigadó)

Huszár Lajos: 3 Zongoradarab (Ünnep [Holiday], Scherzo, Meditazione notturna) (7:28)

Klebniczki György- zongora

0:00 - Ünnep (Holiday) **03:13** - Scherzo **04:08** - Meditazione notturna

(Budapest, 2018.11.18.)

III.

**KINCSES VERONIKA ÉNEKMŰVÉSZ-TANÁR SZÜLETÉSNAPJÁRA
(VÁLOGATÁS LEGENDÁS SZEREPEIBŐL) (PDF)**

(Parlando 2018/8.)

IV.

Póka Balázs

(Eger, 1947. június 2.)

operaénekes, művészeti vezető

Semmelweis

Orvostudományi

Egyetemen szerzett

diplomát. Radiológus szakorvos. Hoór-Tempis Erzsébet, Mircea Breazu és Mario Sarti irányításával magánúton tanult énekelni. Még orvostanhallgatóként ő alakította nagy sikerrel 1972-ben a Jézus Krisztus Szupersztár musicalben Pilátus szerepét. 1976-tól a Magyar Állami Operaház magánénekes. Jelenleg művészeti

vezetőként tevékenykedik a PS Produkciónál, amit feleségével Simon Edittel alapítottak, és mely olyan produkciókat vitt színpadra, mint Vámpírok bálja (musical), Sakk (musical), a We Will Rock You (musical) és a Sztárcsinálók rockopera.

Figaro belépője - Póka Balázs (4:48)

Rossini: Sevillai borbély.
Vezényel: Kovács László
Sopron 1989

Rossini - Alkalom szüli a tolvajt - jelenet (11:22)

Bándi János, Fehér András, Póka Balázs
Rendezte: Békés András
Vezényel: Kovács László

Verdi: La traviata - È grave il sacrificio (Márta Szűcs, Balázs Póka) (7:41)

Violetta – Szűcs Márta; Germont – Póka Balázs
Vezényel: Kovács János Kovács
(Erkel Színház)

A telefon - Gian Carlo Menotti (22:27)

A telefon - Gian Carlo Menotti - vígopera
Lucy - Pászthy Júlia; Ben - Póka Balázs
Fodította: Huszár Klára

Közreműködik a Magyar Állami Operaház zenekara, vezényel: Sándor János
Rendezte: Mikó András

Das ist ein Flöten und Geigen (1:31)

Im Rhein, im heiligen Strome (2:25)

Ich will meine Seele tauchen (0:58)

(© PS Produkció Released on: 2016-06-

V.

75 éves Stubendek István, a Concordia Vegyeskar karnagya

Stubendek István

Stubendek István 1948. augusztus 6-án született Rozsnyón. A kassai Magyar Tanítási Nyelvű Ipariskolában érettségizett, majd a Nyitrai Pedagógiai Főiskolán végzett zenezakon 1971-ben. Ezt követően Budapesten elvégezte a Népművelési Intézet Felsőfokú Karnagyképzőjét.

Bodrogközben, a bolyi alapiskolában kezdett tanítani 1971-ben, ahol megalapította annak gyermekkarát is, majd a Tóketerebesi Magyar Tanítók Kórusának karnagya lett. 1976 és 1979 között a királyhelmecei alapiskola tanára volt Komáromba költözve a helyi Művészeti Alapiskola tanára lett, majd 1980-ban megalapította a CONCORDIA Vegyeskart, amelynek azóta is vezetője.

[A Concordia és a Comorra közös főpróbáján jártunk](#)

Mellette a Csehszlovák Magyar Tanítók Központi Énekkarának szólamvezetője, karnagya is volt. 1994-ben alapítója a MARIANUM Ének-Zenei Egyházi Alapiskolának, és az iskola gyermekkarának.

[Fotóbeszámoló: A nagy finálé](#)

Karnagyi pályáját kiváló szakemberek mellett végezte, mint Reményi János, Párkai István, Sapszon Ferenc, Janda Iván, Vass Lajos.

VI. VIRÁGVÖLGYI MÁRIA

Népművészet Ifjú Mestere címmel, Artisjus Zenei Alapítvány díjjal, Magyar Arany Érdemrend kitüntetéssel, Halmos Béla emlékéremmel, Martin György- és Prima-díjjal kitüntetett népzeneész hegedűtanár

[A régi hangok őrzője és továbbadója - Kultúra.hu](#)

Beszélgetés Virágvölgyi Máriával
Juhász Kristóf riportja
(2023.01.02.)

[Női vonások a Fonóban - Virágvölgyi Márta - Füzesi zene \(6:39\)](#)

Női népzeneészek nőnap koncertjéből. Virágvölgyi Márta - hegedű, Szécsényi Zsófi - hegedű, Strumann Jenőné - brácsa, Lovászi Irén - nagybőgő.
(Fonó Budai Zeneház, 2018. március 11.)

[Levelestül, ágastul - Virágvölgyi Márta és tanítványai - Vajdaszentiványi dallamok \(12:31\)](#)

04:03 Sebes forduló és verbunk: Teszary Borbála – hegedű; Maczó Villó – hegedű; Fekete Antal "Puma" – kontra; Kozma Gyula – bőgő; Zimber Ferenc - cimbalom

08:45 Koresos és cigánycsárdás: Szécsényi Zsófia – hegedű; Szécsényi Balázs – kontra, Hárskúti Dávid – bőgő
(Fonó, 2017. március 3.)

[Levelestül, ágastul - Virágvölgyi Márta és tanítványai - Gyimesi és széki muzsika \(21:39\)](#)

00:00 Gyimesi halottkísérő, lassú és sebes magyaros: Virágvölgyi Márta - hegedű Fekete Antal "Puma" – ütőgardon

03:02 Köszöntő: Virágvölgyi Márta és Vasvári Annamária műsorvezető.

07:14 Széki sűrű és ritka tempó: Csoóri Sándor – hegedű; Fekete Antal "Puma" – kontra; Hermann Mária - bőgő

11:53 Széki lassú, magyar és csárdás: Virágvölgyi Márta - hegedű Fekete Antal "Puma" - kontra Kozma Gyula – bőgő; Tintér Gabriella – ének
(Fonó, 2017. március 3.)